

Zabawki świata

Niektóre zabawki powstają z prostych przedmiotów, inne są dziełami sztuki, a nawet stają się symbolami krajów. I wszystkie sprawiają mnóstwo frajdy, nie tylko dzieciom!

1. Zakręcona tradycja

Żydowskie święto Chanuka to czas radości – przez osiem dni celebrowany jest cud, który wydarzył się w Świątyni w trakcie powstania Machabeuszy. Podczas gdy dorośli zapalają świece na tradycyjnym ośmioramiennym świeczniku, dzieci bawią się drejdem (po hebrajsku *sewivon*) – specjalnym bączkiem, na którego czterech ścianach znajdują się hebrajskie litery, które są pierwszymi literami słów w zdaniu: *nes gadol haja po* („wielki cud stał się tu”). Emocji dodaje fakt, że jest to gra na pieniądze – nie prawdziwe, ale czekoladowe *chanuka geld*. O wyniku decyduje szczęście gracza – należy zakręcić bączkiem i sprawdzić, co znajduje się na boku, na który upadł.

2. Konik z Dalarny

Pierwowzorem tej zabawki miał być Slepnil – rumak należący do Odyna, króla bogów nordyckiego panteonu. Faktem jest, że po dziś dzień drewniany konik z regionu Dalarna to jedna z ulubionych zabawek szwedzkich dzieci, symbol kraju i popularna pamiątka. Jako oficjalny prezent otrzymali go między innymi Elvis Presley oraz Bill Clinton.

3. Pyszna zabawa

Tò he to tradycyjna zabawka wietnamskich dzieci. Figurki w kształcie zwierząt, kwiatów czy bohaterów bajek niegdyś wyrabiane na święta Tet oraz Trung Thu obecnie są sprzedawane na wszystkich straganach i targach. Jeśli zabraknie pomysłów do zabawy, figurki wykonane z kolorowego ryżu można po prostu zjeść.

4. Kaczka dziwaczka

Indonezyjskie dzieci wykorzystują twardą skórkę owocu *jeruk bali*, czyli pomarańczy olbrzymiej do konstruowania różnych wersji ich ulubionej zabawki. Powyginaną skórkę przymocowują do patyka i „wyprowadzają na spacer” swojego owocowego przyjaciela. Ten w podziękowaniu fikuśnie człapie.

Wersja drewniana zabawki

5. Mbube! Mbube!

Czyli lew! lew! to gra dzieci ludu Zulu z RPA. Uczestnicy tworzą okrąg wokół dwóch osób z zawiązanymi oczami – jedna z nich jest lwem, a druga antylopą – po czym kręcą obiema osobami tak, by te straciły orientację. Gdy „lew” zbliża się do „antylopy”, publiczność dopinguje głośniejszymi, gdy się oddala, pozostali gracze cichną.

Nasza ciuciubabka

6. Opona i kijek

Dziecięca kreatywność nie zna granic – dlatego maluchy potrafią wyczarować zabawki ze wszystkiego, co mają pod ręką. Przykładem tej niezwykłej dziecięcej fantazji jest popularna w całej Afryce zabawka składająca się z... opony i kijka. W Tunezji nazywa się ona *al gorgiba*. Znana jest także inna wersja tej zabawki, w której oponę zastępuje metalowa obręcz. Gra rozwija sprawność i koncentrację – należy uważać, aby popychana przez kijek obręcz się nie wywróciła.

7. Dmuchawce, latawce, wiatr

Chińczycy są mistrzami wynalazków. Oprócz przełomowych dla ludzkości odkryć, takich jak kompas, proch, druk i papier, to właśnie im zawdzięczamy latawce. Pierwotnie stosowane do straszenia przeciwników i przesyłania informacji, obecnie wykorzystywane są głównie dla przyjemności. Puszczanie latawców stało się jedną z ulubionych zabaw dzieci na całym świecie, a Chińczycy do tej pory celebrują to odkrycie w Dniu Latawca, który na stałe wpisał się w kalendarz hucznych uroczystości i jest obchodzony 9. dnia 9. miesiąca roku.

8. Śnieżny futbol

Mroźny klimat nie zniechęca dzieci z Alaski do zabaw na świeżym powietrzu. Okazuje się, że mocno ubity śnieg może w pełni zastąpić piłkarską murawę, a ma tę zaletę, że jest wszędzie – a więc każdą okolicę da się zamienić w boisko. Tradycyjnie do tej gry wykorzystywany jest skórzany worek wypchany sierścią łosia, a reguły są bardzo podobne do klasycznych zasad futbolu – celem jest wbicie piłki za linię bramkową drużyny przeciwnej. Na rozgrzewkę!

9. Japońska święta

Akabeko, czyli dosłownie „czerwona krowa”, to tradycyjna japońska zabawka popularna w regionie Aizu. Swoją sławę zawdzięcza legendzie: według niej Akabeko, wówczas jeszcze jako prawdziwa krowa, była jednym ze zwierząt pociągowych pomagających przy budowie świątyni Enzōji. Po jej ukończeniu w IX w. zwierzę nie chciało opuścić świętego miejsca, a po śmierci jej ciało zamieniło się w kamień. Zabawa akabeko jest całkowicie bezpieczna – gwarantuje to przypisywana jej funkcja szczęśliwego amuletu.

10. Z kopca w kosmos

Które dziecko nie chciałoby mieć w domu ulubionego bohatera z bajki? Zapewne każde i właśnie dlatego pluszaki rodem z kreskówek robią międzynarodowe kariery.

Do tych rysunkowych sław należy również Krecik (po czesku Krtek) znany z cyklu filmów animowanych autorstwa Zdenka Millera. Obecnie krecika można przywieźć do domu w niemal każdej postaci – jako maskotkę, magnes, wycinankę czy puzzle. A wszystko zaczęło się od przypadku: poszukując nowej postaci, która nie byłaby podobna do zwierząt znanych z filmów Disneya, Miler wybrał się do lasu. Inspirację znalazł dopiero na polanie, gdzie potknął się o kopiec kreta. Sława nowego bohatera przybrała kosmiczne rozmiary. Dosłownie, bo jako maskotka krecik poleciał w kosmos z załogą promu Endeavour w jego ostatnią misję STS-13.

A Wy jaką zabawką najbardziej lubicie się bawić?

Monika Wiśniewska